

www.fagorarrasate.com

JOKABIDE KODEA

—
2021

FAGOR ARRASATE	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

AURKIBIDEA

1.- HELBURUA.....	3
2.- IRISMENA, EXIJENTZIA ETA BETETZEKO KONPROMISOA.....	3
2.1 AKTIBITATEEN IRISMENA.....	3
2.2 PERTSONAK.....	3
2.3 BETETZE OROKORRA.....	3
2.4 FAGOR ARRASATEKO ORGANOETAKO KIDEENTZAKO BETETZEA	3
2.5 ENPRESA HORNITZAILEENTZAKO BETETZEA	3
3.- KOMUNIKAZIOA ETA JARRAIPENA.....	4
3.1 INDARREAN NOIZTIK.....	4
3.2 PORTAERA KODEAREN KOMUNIKAZIOA ETA ESKURAGARRITASUNA.....	4
3.3 INTERPRETAZIOA.....	4
3.4 GIZARTE ERANTZUKIZUNeko BATZORDE KORPORATIBOA (GEBR).....	4
3.5 BETETZEAREN EBALUAZIOA ETA EGUNERAKETA	5
3.6 EZ BETETZEA ETA KOMUNIKATZEKO ARRAZOIAK	5
<i>Ez betetzeen komunikaziorako barneko bideak</i>	<i>5</i>
<i>Ez betetzeen komunikaziorako kanpoko bideak.....</i>	<i>5</i>
3.7 KOMUNIKAZIOEN KONFIDENTZIALITASUNA ETA ERREPRESALIEN DEBEKUA.....	6
3.8 KANAL ETIKOAREN KUDEAKETA.....	6
3.9 DISZIPLINA-ERREGIMENA.....	6
4.- TALDEAREN BALOREAK	6
5.- PRINTZPIO ETIKOAK ETA JOKABIDE ARAUAK.....	7
5.1 PORTAERA ARAU OROKORRAK.....	7
5.2 NAZIO BATUEN MUNDU MAILAKO ITUNA	8
5.2.1 GIZA ESKUBIDEAK.....	9
5.2.2 LAN ARAUAK	9
5.2.3 INGURUMEN POLITIKA.....	10
5.2.4 USTELKERIAREN AURKAKO POLITIKA	11
5.3 GARDENTASUNA, INFORMAZIOA ETA KOMUNIKAZIOA	12
5.4 INFORMAZIOAREN ERABILERA ETA BESTE BALIABIDE BATZUK.....	12
5.5 INPLIKAZIOA INGURUAN	13
6.- INTERES TALDEEKIN LOTUTAKO ARAUAK	14
6.1 BEZEROAK	14

FAGOR ARRASATE	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

6.2 HORNITZAILEAK	14
6.3 ADMINISTRAZIO PUBLIKOAK	15
6.4 GIZARTEA	15
6.5 LEHIAKIDEAK	15
7.- EGITEA ETA BALIDATZEA	15

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

1.- Helburua

Fagor Arrasate Taldearen helburua da bere jokabidea eta bere kideena bat etortzea indarrean dagoen legeriarekin eta Jokabide Kode honetan ezarritako balio eta printzipio etikoekin. Legea eta araudia argi ez dauden edo hain zorrotzak ez diren lekuetan, Jokabide Kode hau izango da bete beharreko erreferentzia-araua.

Helburuak

- Balio eta printzipio etikoak ezartzea, jarduera profesionalean, Fagor Arrasate Taldearen barruko harreman pertsonaletan eta enpresa hornitzaileekin, elkartuekin, bezeroekin, administrazio publikoekin eta, oro har, gizartearekin jarraitu beharreko jokabide-pautetan oinarrituta.
- Kooperatiba-kulturarekin bat datozen kudeaketa-dinamikak bultzatzea, etikoki eta sozialki arduratsua den jarduera-eredu komun bat bultzatzeko.

Fagor Arrasate Taldeak ez du onartuko jokabide-kode honen aurkako egintzarik. Enpresako organo guztiek (Zaintza Batzordea, Gizarte Kontseilua, Gizarte Erantzukizun Korporatiboko Batzordea, Kontseilu Errektorea eta Zuzendaritza Batzordea) kode honetan ezarritako balio eta printzipio etikoak benetan eta eraginkortasunez aplikatzen direla zainduko dute, eta Gizarte Erantzukizun Korporatiboko Komiteak (aurrerantzean, Gizarte Erantzukizuneko Batzordea) kudeatuko ditu ez-betetzeak.

2.- Irismena, exigentzia eta betetzeko konpromisoa

2.1 AKTIBITATEEN IRISMENA

Jokabide Kodea jasangarritasunarekin eta erantzukizun sozial korporatiboarekin lotutako jarduera guztiei aplikatzen zaie, baita lege-complianceari ere.

2.2 PERTSONAK

Jokabide-kodea Fagor Arrasate Taldea osatzen duten pertsona guztiei aplikatzen zaie, haien hierarkia-maila edo kokapen geografikoa edo funtzionala edozein dela ere; bai eta kontrolatutako sozietateei ere, bai tokiko eremuan, bai nazioartean.

Jokabide-kode hau publiko egiten da, gizartea, oro har, jakinaren gainean egon dadin, eta, bereziki, Fagor Arrasate Taldeko lehentasunezko interes-taldeek (bezeroak, hornitzaileak eta auditoreak) ezagutu eta aplika dezaten.

2.3 BETETZE OROKORRA

Fagor Arrasate Taldea osatzen duten pertsonak Jokabide Kode honen edukia eta bertan jasotako balio eta printzipio etikoak ezagutu eta bete behar dituzte, berariaz sinatu zein ez.

2.4 FAGOR ARRASATEKO ORGANOETAKO KIDEENTZAKO BETETZEA

Jokabide-kode hori ezagutzea eta betetzea bereziki beharrezkoa da Kontseilu Errektoreko, Zuzendaritza Batzordeko eta gainerako organoetako kideentzat (Zaintza Batzordea, Kontseilu Soziala, Gizarte Erantzukizuneko Batzordea, etab.).

2.5 ENPRESA HORNITZAILEENTZAKO BETETZEA

Enpresa hornitzaileek ere nahitaez bete behar dute jokabide-kode hori.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

3.- Komunikazioa eta jarraipena

3.1 INDARREAN NOIZTIK

Araudi hori indarrean dago Fagor Arrasate, S. Coop.eko Kontseilu Errektoreak onartu zuenetik, dokumentu honetan adierazitako datan, eta hala jarraituko du organo horrek berak berariaz erabakitzen ez badu hura ordeztuko duen beste bat indargabetu, berrikusi, eguneratu edo indarrean jarriko dela. Horien arau-haustea Gizarte Erantzukizuneko Batzordeari jakinarazi behar zaio.

3.2 PORTAERA KODEAREN KOMUNIKAZIOA ETA ESKURAGARRITASUNA

Dokumentu hau Fagor Arrasate Taldea osatzen duten pertsona guztiei jakinarazten zaie, Harrera Planaren bidez. Plan horretan jasotzen da, nahitaez irakurri eta bete behar dela.

Dokumentu hau, jatorrizko formatuan eta edukian, publikoa da, eta Fagor Arrasate Taldeko edozein langileren eskura dago, Elkarnet-en eta web-orrian kontsulta dezan.

3.3 INTERPRETAZIOA

Jokabide Kode honen eta Fagor Arrasate Taldearen Kudeaketa Sistemaren edozein kontrolen artean desadostasunik balego, Jokabide Kodea nagusituko litzateke. Halaber, kontrolen interpretazioa dokumentu honen espiritua eta helburua kontuan hartuta egingo da.

Gizarte-erantzukizuneko Batzordeari dagokio dokumentu honen edukari buruzko edozein zalantza interpretatzea eta ebaztea.

3.4 GIZARTE ERANTZUKIZUNeko BATZORDE KORPORATIBOA (GEB)

Batzorde hau da Jokabide Kode honetatik eratorritako betebeharrak ikuskatu, zaindu eta kontrolatzeko berme nagusia, eta akreditatuta dago erakundeko gainerako organoen erabateko lankidetza eskatu eta jasotzeko. Sarbide zuzena du Kontseilu Errektorera (gobernu-organora), baldin eta egitate edo jokabide susmagarriak edo bere egitekoarekin zerikusia duten beste gai batzuk aurkeztu behar baditu.

Kontseilu Errektoreak Gizarte Erantzukizuneko Komitearen osaera zehaztuko du, eta Gizarte Erantzukizuneko arduraduna izendatuko du.

Batzorde honen erantzukizun-eremua Fagor Arrasate Talde osoa da. Hona hemen erantzukizun nagusiak:

- Erantzukizun Sozial Korporatiboko Sistema kudeatzea, helburu hauekin:
 - planaren ezarpena eta eraginkortasuna bultzatzea eta gainbegiratzea
 - erakundeko kideei prestakuntza-laguntza ematea.
 - lanpostuen deskribapenetan eta erakundeko kideen jarduna kudeatzeko prozesuetan haren erantzukizunak sar daitezen sustatzea.
 - erakundean eragina izan dezaketen legezko, gizarteko, laneko eta ingurumeneko arriskuak (penalak) identifikatzea, negozio-bazkideekin lotutakoak barne, arrisku horiek ebaluatzen eta horiek saihesteko edo gertatzeko probabilitatea murrizteko egintzak hartzeko.
- Zuzendaritza Batzordeari (goi-zuzendaritza) eta Kontseilu Errektoreari (gobernu-organoa) iradokizunei, ekimenei eta hobetzeko proposamenei buruzko aholkularitza ematea.
- Jokabide Kodea zabaltzea eta behar bezala komunikatzea
- Jokabide Kodearekin zerikusia duen guztiaren interpretazioari buruzko galderei eta zalantzei erantzutea

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

- Jasotako komunikazioak eta salaketak ikertzea, egoera susmagarriak ikertzea eta Kontseilu Errektoreari (gobernu-organoa) dagokion irizpena ematea, ekintzen proposamenarekin batera.
- Jokabide Kodearen kudeaketarekin zerikusia duen guztiaren betetze-maila eta edukia urtero berrikustea, eta Kontseilu Errektoreari dagozkion eguneratzeak proposatzea
- jardunaren adierazleak ezartzea eta hobekuntzarako neurtzea
- jokabide-kodearen kudeaketaren aplikaziotik eratorritako emaitzen berri ematea urtero Zuzendaritza Batzordeari (goi-zuzendaritza), Kontseilu Errektoreari (gobernu-organoa) eta erakundeari Batzar Nagusian.

Batzordea gutxienez hiru hilean behin bilduko da, eta egoerak hala eskatzen duen guztietan.

3.5 BETETZEAREN EBALUAZIOA ETA EGUNERAKETA

Jokabide Kodearen betetze-maila eta inguruabarrekiko egokitasuna urtero ebaluatuko du ESKren Batzordeak.

Egiten diren eguneratzeak Kontseilu Errektoreak (gobernu-organoa) balidatu behar ditu beti, eta erakunde osoari jakinaraziko zaizkio.

3.6 EZ BETETZEA ETA KOMUNIKATZEKO ARRAZOIAK

Kode hau betetzen ez bada, lan- edo sozietate-zehapenak jar daitezke, nahiz eta administrazio- edo zigor-zehapenak ere egon daitezkeen.

Ez betetzeak komunikatzeko barneko bideak

Delituren bat egin izanaren edo Jokabide Kodean eta gizarte-erantzukizunari buruzko politiketan aitortutako printzipio eta balioen bat urratu izanaren zantzuak edo susmoak dituen pertsonak zuzenean jakinarazi beharko dio GEBko edozein kideri, edo, bestela, helbide elektroniko honen bidez:

erantzunkizunsoziala@fagorarrasate.com

Jokabide eta compliance Batzordeak honako hauek bermatuko ditu: komunikatzen duen pertsonaren konfidentzialtasuna, behar bezala jakinaraziko zaio nola jokatuko den eta azalduko zaio ez duela inolako errepresaliarik jasango horregatik (betiere salaketa zintzo eta fede txarrik gabe egin bada).

Ez betetzeak komunikatzeko kanpoko bideak

Fagor Arrasate Taldetik kanpoko pertsona batek, Fagor Arrasate Taldeko kideren batek delituren bat egin izanaren edo jokabide desegoki, ez oso etiko edo desegokiak eduki izanaren zantzuak edo susmoak baldin balitu, zuzenean jakinarazi ahal izango dio Gizarte Erantzukizuneko Batzordeari, helbide elektroniko honen bidez:

socialresponsability@fagorarrasate.com

Ez-betetzearen berri ez ematea Kode honen arau-haustetzat hartuko da.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

3.7 KOMUNIKAZIOEN KONFIDENTZIALITASUNA ETA ERREPRESALIEN DEBEKUA

Fagor Arrasate Taldeak, Gizarte Erantzukizunaren Batzordeko kideek beren gain hartzen dituzten betebeharren bidez, Kanal Etikora komunikazioak egiten dituzten pertsonen nortasunari buruzko konfidentzialtasuna bermatuko du, datu pertsonalen babesari buruzko araudiaren eskakizunak errespetatuz.

Debekatuta dago errepresalia edo ondorio negatiboa izango lukeen edozein neurri hartzea komunikazio bat egin izanagatik.

Errepresaliak debekatzeak ez du eragotziko diziplina-neurriak hartzea, baldin eta barne-ikerketak komunikazioa faltsua dela erabakitzen badu.

3.8 KANAL ETIKOAREN KUDEAKETA

Gizarte Erantzukizunaren Batzordeko arduradunak Kanal Etikoaren bidez jasotzen dituen komunikazio guztien erregistro bat izango du, eta berak adieraziko dio Batzordeari barne-ikerketa hasteko.

Barne-ikerketan, Gizarte Erantzukizuneko Batzordeak egokitzen jotzen duen informazio eta dokumentazio guztia jaso ahal izango du Fagor Arrasate Taldeko edozein arlo edo negoziotatik. Jakinarazpenak Batzorde horretako pertsona bati eragiten badio, pertsona horrek ezin izango du izapidetzean parte hartu, eta Interes-gatazkei buruzko arauak aplikatu ahalko dira (ikus 5.1 atala).

3.9 DISZIPLINA ERREGIMENA

Fagor Arrasatek Barne-araudi bat du, eta horren V. kapituluak (Laneko diziplina-araubideari buruzkoa) zehazten dira langile batek bere lan-jardueran egin ditzakeen hutsegite arinak, larriak eta oso larriak. Falta horien zehapenak 96. artikuluan zehazten dira: laneko hutsegiteengatik zehapenak.

Jokabide-kodea betetzen ez duten pertsonen dagokion zehapena jaso beharko dute, Barne-erregelamendu horretan ezarritakoaren arabera, beste erantzukizun batzuei kalterik egin gabe. Zehapenak Kontseilu Errektoreak (gobernu-organoak) ezarriko ditu.

4.- Taldearen balioak

Mondragon Taldeko kide fundatzaile gisa, Fagor Arrasaten Oinarrizko Printzipio Kooperatiboetan oinarritzen ditugu gure balioak. Printzipio horiek ideia multzo bat jasotzen dute, sei hamarkadatik gorako ibilbide kooperatiboaren bidez taxutuak.

Fagor Arrasaten, Arrasateko Esperientzia Kooperatiboaren Oinarrizko Printzipioak partekatzen eta aplikatzen ditugu gure egunerokotasunean, eta gure egiten ditugu gure Estatutu Sozialen buru den Printzipioen Adierazpenarekin.

Gure izaera definitzeko, kohesioa sustatzen duen eta kudeaketa-filosofia bereizia garatzen duen nortasun-zentzua sortzeko, balio hauek erabili nahi ditugu:

- **LANKIDETZA:** enpresako langileok Fagor Arrasateren jabe eta protagonista gara esparru guztietan.
- **BERRIKUNTZA:** etengabeko berrikuntzaren bila aritzen gara gure jardunbide guztietan.
- **PARTE HARTZEA:** erakundea osatzen dugun pertsona guztiek kudeaketan parte hartzea eta konpromisoa hartzea, eskubide bat da, baita konpromisoa ere.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

- **ERANTZUKIZUN SOZIALA:** Fagor Arrasate konprometituta dago aberastasunaren banaketa solidarioarekin, eta eragin nabarmena du ingurune hurbilenean, haren hobekuntzarekin eta garapenarekin solidario sentitzen baikara.

Labur-labur, Fagor Arrasateren eguneroko ekinbidea:

- Elkartasun-konpromisoetan oinarritzen da, eta metodo demokratikoak erabiltzen ditu antolatzeke eta zuzentzeko.
- Pertsonak beren enpresen kudeaketan, emaitzetan eta jabetzan parte hartzea eta integraztea bultzatzen du, gizartearen, enpresen eta pertsonen aurrerapena bateratzen duen proiektu komuna garatzen baitute.
- Prestakuntza eta berrikuntza sustatzen ditu, giza gaitasunak eta gaitasun teknologikoak garatzeko.
- Kudeaketa-eredu propioa aplikatzen du lidergo-posizioak lortzeko eta lankidetzak sustatzeko.

5.- Printzipio etikoak eta jokabide arauak

5.1 JOKABIDE ARAU OROKORRAK

- **Profesionala eta zuzena**

Fagor Arrasate Taldeko pertsonen jokabidea profesionaltasunean eta osotasunean oinarritu beharko da.

- Profesionaltasuna: jardun arduratsua, arduratsua, zuhurra eta eraginkorra.
- Integritatea: jardun leiala, zintzoa eta fede onekoa, bere buruarekiko eta gainerakoekiko errespetuz, lanbide-jardueran.

Pertsonak kode honetan ezarritako balio eta printzipio etikoak aplikatuko dituzte beren buruarentzat eta gainerakoentzat, eta ez dute beren lanbide-jarduera gauzatuko agindutako helburuez kanpo.

- **Fagor Arrasate Taldeari lotutako legeak, barne-arauak eta kontratuak errespetatzea**

Pertsona guztiek indarrean dagoen legedia, barne-arauak eta Fagor Arrasate Taldea lotzen duten kontratuak errespetatuz garatuko dituzte beren jarduerak profesionalak, eta jokabide-kode hau eta kudeaketa-sisteman integratutako kontrol guztiak bete beharko dituzte.

Kontseilu Errektoreko, Zuzendaritza Kontseiluko eta gainerako organoetako kideek (Zaintza Batzordea, Kontseilu Soziala, etab.) eta taldeak kudeatzen edo zuzentzen dituzten pertsonen honako hauek egin beharko dituzte:

- Beren jarduerak-arloetan eragina duten legeria, Jokabide-kodea, kontrolak eta kontratuak sakonki ezagutzea.
- Fagor Arrasate Taldearen jokabide-erreferenteak izatea.
- Bere zuzendaritzapean dauden pertsonak legeria, Jokabide Kodea, kontrolak eta Fagor Arrasate Taldeari lotutako kontratuak ezagutu eta betetzea ahalbidetuko dien informazio eta prestakuntza egokia jasotzen dutela zaintzea eta ziurtatzea.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

- **Interes gatazken politika**

Interes-gatazkatzat joko da Fagor Arrasate Taldeko norbaiten interes pertsonala, enpresaren beraren interesarekin talkan sartzen denean, edo interes horretan eragina edo desitxuraketa gertatzen denean. Interes pertsonala egongo da, gaiak pertsona horri edo hari lotutako beste bati zuzenean eragiten dionean.

Honako hauek hartuko dira loturadun pertsonatzat: ezkontidea edo antzeko afektibitate-harremana duen norbait; aurrekoak, ondorengoak eta neba-arrebak eta ezkontideak (edo antzeko afektibitate-harremana duten pertsonak); eta pertsona, edo hari lotutakoak, zuzenean edo zeharka, kontrol, administrazio- edo zuzendaritza-kargua duten sozietate edo enpresak.

Interes-gatazka baten aurrean dagoen pertsonak ahalik eta lasterren jakinaraziko dio Gizarte Erantzukizuneko Batzordeari. Era berean, eragindako pertsonak ez du erabakietan esku hartuko edo eraginik izango, ezta erabaki horiek planteatzen diren bileretan parte hartuko ere, eta gatazka horri eragiten dion informazio konfidentziala eskuratuko du.

5.2 NAZIO BATUEN MUNDU MAILAKO ITUNA

Erantzukizun Sozial Korporatiboa (GEK) sustatzeko Nazio Batuen Mundu Itunak (UN Global Compact) enpresei eskatzen die giza eskubideen, lan-arauen, ingurumenaren eta ustelkeriaren aurkako arloetan funtsezko balioak hartu, babestu eta aldarrikatzea, beren eragin-esparruaren barruan. Horretarako, Fagor Arrasate Taldeak bere egiten ditu Nazio Batuen Mundu Itunaren hamar printzipioak:

GIZA ESKUBIDEAK

- **1. Printzipioa:** nazio arte mailan aitortutako giza eskubideak babesten lagundu eta errespetatu.
- **2. Printzipioa:** giza eskubideen urraketetan partaide ez izatea.

LAN ALORRA

- **3. Printzipioa:** Elkartzeko askatasuna defendatzea eta negoziazio kolektiborako eskubidea aitortzea.
- **4. Printzipioa:** Derrigorreko lana ezabatzea.
- **5. Printzipioa:** Haurren eskulana ezeztatzea.
- **6. Printzipioa:** Enpleguaren eta okupazioaren arloko diskriminazioa ezabatzea.

INGURUMENA

- **7. Printzipioa:** Ingurumen-erronkei aurrea hartzeko planteamendu bat babestea.
- **8. Printzipioa:** Ingurumen-erantzukizun handiagoa sustatzen duten ekimenak gauzatzea.
- **9. Printzipioa:** Ingurumena errespetatzen duten teknologien garapena eta hedapena sustatzea.

USTELKERIAREN AURKA

- **10. Printzipioa:** Ustelkeriaren aurka lan egitea era guztietan, estortsioa eta eroskeria kasu.

Jarraian, hona hemen printzipio horiekin lotutako gidalerroak.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

5.2.1 GIZA ESKUBIDEAK

• Pertsonetikiko errespetoa

Pertsona guztiek sustatuko dituzte elkarrekiko errespetuan, osotasunean, adeitasunean, konfiantzan eta talde-lanean lankidetzan eta ahaleginean oinarritutako harremanak. Halaber, errespetuzko lan-giroa bultzatuko dute, lan-giro positiboa lortzeko. Errespeturik eta begirunerik eza, irainak, difamazioa, larderia, abusua, jazarpena edo edozein motatako eraso psikologiko, fisiko edo sexualak ez dira onartzen, ezta toleratzen ere.

5.2.2 LAN ARAUAK

• Lan arauak betetzeko konpromisoa

Fagor Arrasate Taldeak konpromisoa hartzen du indarrean dagoen legeria betetzeko eta, ahal den neurrian, hau gainditzeko:

- Lan kontratuak (soldata, ordutegia, egutegia, aseguruak...)
- Lan baldintzak (inguru osasungarria, garbia eta segurua...)
- Haurren lana eta nahitaezko lana baztertzea
- Diskriminaziorik ez eta aukera berdintasuna
- Jazarpena (egoera hauek kudeatzeko prozedura bat dago)
- Intimitate eskubidea (izaera pertsonaleko datuen babesa)
- Elkartzeko eta negoziazio kolektiborako eskubidea errespetatzea

• Derrigorreko lanaren debekua eta kontratazio-politikak

Mehatxuen, zigorren, pribazioen edo esklabotza- edo erdi esklabotza-formulak aplikatzearen bidez langilearen borondatea behartuz lortutako lanak baztertu eta ez dira erabiltzen, ez zuzenean, ez zeharka.

Fagor Arrasate taldeak indarrean dagoen legeriaren arabera kontratazio-politikari jarraitzen dio, legez aurreikusitako baimenak emanez (oporrak, gaixotasunak eta istripuak, amatasuna eta aitatasuna, erretiroa, etab.), eta bizi-maila duin bat asetzeko ordainsari-politika bat ezartzen du.

Fagor Arrasate Taldearen lanaldiak edo lan-egutegiak ez du inola ere legezko muga gainditzen, eta langileak aparteko ordukin konpentsatzen dira, legez aurreikusitakoaren arabera.

• Adingabeen babesa

Adingabeen babesa Fagor Arrasate Taldearen printzipio etiko bat da, eta berekin dakar haurren lanera ez jotzea. Lan hori haurtzaroa, potentziala eta duintasuna kentzen dien lana da, eta kaltegarria da haien garapen fisiko eta psikologikorako.

• Aukera-berdintasuna eta diskriminaziorik eza enpleguan

Laneratze eta lanbide-sustapenerako aukera- eta tratu-berdintasun eraginkorra errespetatzen eta errazten da, eta uneoro ziurtatzen da ez dagoela diskriminazio-egoerarik arraza, sexu, ideologia, sexu-orientazio, adin, desgaitasun, gaixotasun edo beste edozein arrazorengatik.

Ondorioz, kontratazio, hautaketa eta/edo sustapen profesionaleko prozesuetan parte hartzen duten pertsonak objektibotasunez arituko dira, bete beharreko lanpostuaren profilarekin eta beharrekin bat datozen pertsonak identifikatzeko eta aukera-berdintasuna sustatzeko.

• Laneko segurtasun eta osasun-politika

Fagor Arrasate Taldeak pertsonen osasunerako eta segurtasunerako arriskuak prebenitzen ditu, prebentzio-jarduera antolaketan txertatuz eta lanarekin lotutako istripuak, lesioak eta gaixotasunak prebenitzeko beharrezko neurriak hartuz.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

Pertsonen uneoro errespetatuko dituzte laneko segurtasun eta osasunaren arloan aplikatu beharreko prebentzio-neurriak, Fagor Arrasate Taldeak ezarritako baliabideak erabiliz.

Fagor Arrasate Taldeak konpromisoa hartzen du lan-arlo honi aplikagarri zaion indarreko legeria betetzeko.

Fagor Arrasatek arreta medikoko zerbitzu bat eta erakundeko pertsona guztientzako osasuna zaintzeko plan bat ditu.

Fagor Arrasatek ISO 45001 arauaren arabera dauka ziurtatuta laneko arriskuen prebentzioa kudeatzeko sistema, eta konpromisoa hartzen du ziurtapen horri (edo baliokide bati) eusteko eta arlo horretan duen jarduna hobetzeko lan egiteko, erakundeko pertsonen ongizatearekin, osasunarekin eta segurtasunarekin duen erantzukizunaren ebidentzia gisa.

• Formazio jarraia

Pertsonen ezagutzak eta gaitasunak hobetzen eta eguneratzen laguntzeko bitartekoak jartzen dira, haien aurrerapen profesionala errazteko eta bezeroei eta, oro har, gizarteari balio handiagoa emateko.

Plantillako pertsona guztiek egin behar dituzte prestakuntza-ikastaroak, Fagor Arrasate Taldearen barruan betetzen dituzten eginkizun eta jardura profesionalak kontuan hartuta, eta ikastaro horiek ahalik eta gehien aprobetxatzeko ahalegina egingo dute.

• Kanpoko jarduerak errespetatzea

Jardura sozialak eta publikoak egitea errespetatzen da, betiere jardura profesionala oztopatzen ez badute.

Alderdi politikoekin edo enpresako lanbide-jardunetik kanpo dauden bestelako erakunde, instituzio edo elkarteekin lotura, kideetasun edo lankidetzaz izatean, argi geratu behar da izaera pertsonala dutela, Fagor Arrasate Taldearekin inolako harremanik gabekoak.

5.2.3 INGURUMEN POLITIKA

• Ingurumen-babesa, -kudeaketa eta -erantzukizuna

Fagor Arrasate Taldeak konpromisoa sendoa du ingurumena babestu, zaindu eta hobetzeko; beraz, enpresaren jardura ingurumen-inpaktu kaltegarriak minimizatzeko moduan egingo da.

Horretarako, pertsonen konpromisoa hartzen dute bai materialak bai energia eraginkortasunez erabiltzeko enpresaren instalazioetan eta jardura egitean, baliabide naturalak babesteko helburuarekin.

Fagor Arrasate Taldeak kontuan hartzen ditu etorkizuneko belaunaldiak aurre egin beharko dieten arriskuak, baldin eta funtsezko bizi-ekosistemak arriskuan jartzen badira; beraz, produktuen eta fabrikazio-prozesuen kudeaketa arduratsua egiteko konpromisoa hartzen du, osasunaren, segurtasunaren eta ingurumenaren ikuspegitik.

Fagor Arrasate Taldeak indarrean dagoen ingurumen-legeria betetzeko konpromisoa hartzen du.

Erantzukizun-ildo horretan, Fagor Arrasatek arlo horretan duen kudeaketa-sistema ISO 14001 arauaren arabera ziurtatuta dauka, eta ziurtagiri horri eusteko konpromisoa hartzen du (edo baliokidea), arlo horretan etengabe hobetzeko lan egiteaz gain, garapen jasagarriarekin duen konpromisoaren erakusgarri.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

- **Errespetuzko teknologiak**

Ingurumenaren aldetik osasungarriak diren teknologiak garatzea eta hedatzea da erronka, bai barne-erabilerarako, bai bezeroentzako produktuetan sartzeko. Teknologia horiek gutxiago kutsatzen dute, baliabideak modu jasangarrian erabiltzen dituzte, beren isurketak eta produktuak gehiago birziklatzen dituzte, eta ordezkatzan dituzten teknologiak baino modu onargarriagoan maneiatzen dituzte hondakinak.

5.2.4 USTELKERIAREN AURKAKO POLITIKA

- **Ohar orokorrak**

Fagor Arrasate Taldea ustelkeriaren aurka agertu da, edozein modutara, eta enpresatik kanpoko pertsonen borondatean legez kanpoko eraginik ez izatea zainduko du, etekinen bat edo abantailarik lortzeko. Ustelkeria- edo eroskeria-ekintzak berariaz debekatuta daude, baita legez kontrako edozein abantaila eskaintzea edo agintzea ere, zuzenean edo zeharka, bai eta eragin-trafikoa ere.

Era berean, Fagor Arrasate Taldeko pertsonak ezin izango dute presionatuak izan antolakundea kaltetzen duten eta hirugarrenei mesede egiten dieten erabakiak hartzeko; hirugarrentzat edozein erakunde publiko edo pribaturen zerbitzura dagoen edozein pertsona hartuko da.

- **Oparien politika**

Enpresarekiko harremanetan legez kontrako eragina izateko, ezin izango da oparirik, mesederik edo konpentsaziorik eman ez onartu, ez zuzenean ez zeharka, dirutan ez gauzatan, edozein dela ere haien izaera.

Egoera jakin batzuetan, fede onez eskainitako opari bati uko egitea sentiberatasunik ezaren erakusgarri gisa interpreta daiteke, edo negozio-harreman bati kalte egin diezaioke. Egoera horretan, oparia Fagor Arrasate Taldearen izenean onartuko da eta Gizarte Erantzukizunaren Batzordeari jakinaraziko zaio, gizarte-intereseko helburuetarako erabil dadin.

- **Administrazio publikoekin harremanak**

Agintariei, funtzionario publikoei eta alderdi politikoei, estatukoak zein atzerrikoak izan, ezin zaie eroskeriarik egin edo jaso.

Fagor Arrasate Taldeak ez du egingo, bere kabuz edo tarteko pertsonen bidez, alderdi politikoen legez kanpoko finantzaketa dakarren dohaintzarik, ekarpenik, ezta mailegu edo aurrerakin gisa ere.

- **Erantzukizun soziala hornidura-katean**

Era berean, ezin zaie eroskeriarik egin edo jaso enpresa hornitzaileei, bazkideei edo bezeroei. Enpresa hornitzaileekiko harremanek ustelkeria eta eroskeria praktikak baztertzen dituztela bermatzen da.

- **Kapital-zuriketaren eta terrorismoaren finantzaketaren prebentzioa**

Fagor Arrasate Taldeak kapitalak zuritzeari eta terrorismoa finantzatzeari buruz aplikagarriak zaizkion xedapen nazionalak eta nazioartekoak betetzen ditu.

Bezeroak identifikatzeko, informatzeko eta barne-kontrolerako ezarritako neurriak aplikatzen dira, eta ahalik eta lankidetzat handiena eskaintzen zaie agintaritzatza eskudunei.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

5.3 GARDENTASUNA, INFORMAZIOA ETA KOMUNIKAZIOA

• Etika negozioetan. Gardentasun politika

Fagor Arrasate Taldeak bere gain hartzen du merkatuei eta, oro har, gizarteari informazio fidagarria helarazteko konpromisoa, bere ondare-errealitatea zintzo islatuz, kontabilitate-printzipioekin eta finantza-informazioari buruzko nazioarteko arauekin bat etorritik.

Debekatuta dago engainua hirugarren aldeak nahasarazteko erabiltzea:

- Enpresa hornitzaileekiko, elkartekideekiko, bezeroekiko eta administrazio publikoekiko harremanetan ez da benetakoa ez den kaudimenaren itxurarik ematen.
- Debekatuta dago enpresaren aktiboak xedatzeko, eskualdatzeko eta kargatzeko ahalmena faltsuki esleitzea.
- Ez da bestelako errealiterik simulatzen kontratazioaren xede diren ondasunen eta/edo baldintzen benetako ezaugarriei buruz.

Fagor Arrasate Taldeak gardentasunaren, egiazkotasunaren eta fede onaren printzipioen arabera egiten eta betetzen ditu kontratuak, eta, horien idazketan, sinatzaileek alderdi kontratugileen izenean jarduteko dituzten ordainketa-baldintzei, bermeei eta gaitasunari buruzko gaiak sartzen ditu.

• Administrazio publikoekiko lankidetzaren eta gardentasuna

Agintariekiko, erakunde arautzaileekiko eta administrazio publikoekiko harremanak lankidetzaren eta gardentasun-printzipioen arabera planteatzen dira. Administrazio publikoen aurreko betebeharrak betetzen dira, bereziki Ogasun Publikoarekin eta Gizarte Segurantzarekin lotutakoak, eta laguntzak edo diru-laguntzak jasotzen dituzten administrazioekin lotutakoak.

Berariaz debekatuta daude zerga-betebeharrak saihesteko edo onurak lortzeko jokabideak, Ogasun Publikoaren, Gizarte Segurantzaren eta erakunde baliokideen kaltetan.

5.4 INFORMAZIOAREN ERABILERA ETA BESTE BALIABIDE BATZUK

• Intimitatearen babesa. Izaera pertsonaleko datuen erabilera

Fagor Arrasate Taldeak pertsonen intimitaterako eskubidea errespetatzen du bere adierazpen guztietan, baita komunikazio pertsonalak ere. Berezi, datu pertsonalen pribatutasuna eta babesarako eskubidea errespetatzen dira.

• Aktiboaren eta baliabideen erabilera arduratsua

Pertsonen eskura jartzen dira beren lanbide-jardura gauzatzeko behar dituzten aktiboak eta baliabideak; besteak beste, komunikabideak, sistema eta ekipa informatikoak, baliabide teknologikoak, instalazioak eta finantza-baliabideak. Pertsonen, berriz, aktibo eta baliabide horiek arduraz erabiliko dituzte.

• Informazio ez-publikoaren konfidentzialtasun, tratamendu eta babes-politika

Fagor Arrasate Taldearentzat, informazioa eta ezagutza enpresaren kudeaketarako aktibo nagusi eta ezinbestekoak dira; beraz, babes berezia ematen zaie, kontrolik gabeko sarbideak saihesteko.

Informazio ez publikotzat (konfidentziala, mugatua edo orokorra) jotzen dugu:

- Esplizituki horrela deklaraturako guztiak.
- Hirugarrenengandik jasotakoa, konfidentzialtasun-akordiopean
- Fagor Arrasaterekin erlazioa duten langileena, beste enpresa batzuen eta hirugarren pertsonena, haren jabeek publiko egin ez badute.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

Fagor Arrasate Taldeak duen informazio ez-publikoa ahalik eta zuhurtasun handienarekin erabiliko da, eta hura babesteko behar diren bitartekoak jarriko dira, PSG 5.5 Informazioaren segurtasun-prozeduraren arabera. Fagor Arrasate Taldeko langile guztiek konpromisoa hartzen dute zuhurtziaz eta konfidentzialtasunez jokatzeko beren lanean kudeatzen duten informazio guztiarekin. Inork ezingo du informazio ez-publikoa zabaldu baimenik gabe, prozedura horretan jasotakoaren arabera.

Hirugarren alderdien informazioa, lehiakideena barne, legez lortuko da, eta ez da onartuko bidegabe lortutakoa.

Lan-harremana eteten bada, pertsonen konfidentzialtasun-betebeharrari eutsiko zaio, eta persona hauek dokumentuak, biltegiatzeko gailuak eta gordetako informazio konfidentziala itzuli beharko dituzte.

Fagor Arrasate Taldeak konpromisoa hartzen du datuen babesari buruz indarrean dagoen legeria guztia betetzeko.

- **Jabetza intelektualaren eta industrialaren eskubideak errespetatzea**

Fagor Arrasate Taldea osatzen duten pertsonen enpresaren jabetza intelektualaren, jabetza industrialaren eta enpresa-sekretuen eskubideak errespetatu behar dituzte. Jabetza intelektual, jabetza industrial eta enpresa-sekretuak ustiatzeko eskubideak Fagor Arrasaterenak dira.

Halaber, errespetatu egiten dira Fagor Arrasate Taldetik kanpoko hirugarren pertsonen dituzten jabetza intelektualaren eta jabetza industrialaren eskubideak eta enpresa-sekretuak ere.

Segurtasun informatikoaren babesa, PSG 5.5 Informazioaren segurtasuna prozeduran ezarritakoaren arabera bermatzen da.

5.5 INPLIKAZIOA INGURUAN

- **Integrazio kulturala**

Lantokietan tokiko kultura eta hizkuntza sustatzen dira, eguneroko jardueretan eta bezeroekiko, enpresa hornitzaileekiko eta administrazio publikoekiko harremanetan txertatuz.

- **Baliabide ekonomikoen zuzkidura**

Fagor Arrasate Taldean sortutako irabazien zati bat gure ekoizpen-zentroak dauden eskualdeetako biztanleen hezkuntza, prestakuntza eta garapena bultzatzen duten jardueretara bideratzen da.

- **Lehia askea eta merkatua babestea**

Fagor Arrasate Taldeak lehiaren defentsarako araudia beteko du, eta saihestu egingo du kolusioa, abusua edo lehiaren murrizketa edo prezioen aldaketa ekar dezakeen edozein jokabide. Lehiaren abusu edo legez kontrako murrizketa izan daitekeen jokabide oro saihestuko da.

Fagor Arrasate Taldeak edozein erakundetan parte hartzeari dagokionez, prezioen eraketa askearekiko errespetua bermatzeko beharrezkoak diren jarduketa-printzipioak planteatzen dira.

- **Enpresa hornitzaileekiko, elkartekideekiko eta bezeroekiko harremanak**

Enpresa hornitzaileak hautatzeko prozesuetan, iraunkortasunean eta gizarte-erantzukizunean oinarritutako irizpideak kontuan hartzen dira, erakundearen hornidura-katearen bidez sozialki arduratsuak diren jardunbidea aplikatzea sustatuz. Pertsona guztiek kalitate, aukera, kostu eta jasangarritasun irizpideak aplikatu beharko dituzte enpresa hornitzaileak, bazkideak eta bezeroak hautatzeko prozesuetan.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

• **Fagor Arrasate Taldearen irudia eta ospea sustatzea**

Fagor Arrasate taldeak ospe handia du bere esperientzia luzeari esker eta bere kultura osatzen duten balioekin, printzipio etikoekin eta egiten jakitearekin konprometitutako pertsona talde fidagarri eta leialari esker.

Pertsona guztiek ahalik eta arreta handiena jarri behar dute Fagor Arrasate Taldearen irudia eta ospea babesteko bere jarduera profesional guztietan. Era berean, enpresa hornitzaileek, pertsona asoziatuek eta bezeroek irudi korporatiboa zuzen eta egoki errespetatzen eta erabiltzen dutela zainduko dute.

• **Delituen eta arrisku penalen prebentzioa (compliance penala)**

Compliance penala Fagor Arrasateren kudeaketan integratutako lan-eremua da, eta arreta eta baliabideak eskaintzen dizkio.

Fagor Arrasate Taldeak arlo honetan indarrean dagoen legeria betetzeko konpromisoa hartzen du.

6.- Interes taldekin lotutako arauak

6.1 BEZEROAK

Fagor Arrasate Taldeak konfiantzan eta errespetuan oinarritutako harreman egonkorak eta epe luzekoak bilatzen ditu bezeroekin, eta, horretarako, ezinbestekoa da jokabide etikoa izatea, betiere alde bakoitzaren interes legítimoak kontuan hartuta.

Fagor Arrasate Taldea lanean ari da produktu eta zerbitzu kalitaterik onena emateko beti bezeroei, betiere irizpide etikoak, laboralak, sozialak, segurtasunekoak eta ingurumenekoak kontuan hartuta. Ildo horretan, Fagor Arrasatek bezeroei entzuteko maila goreneko mekanismo bat du, haien beharrak eta itxaropenak aztertzeke eta hobekuntzarako ekintzak abian jartzeko.

Fagor Arrasate Taldeak ISO 9001 ziurtagiria du bere produkzio-instalazioetan, eta hori mantentzeko konpromisoa hartzen du, bere kudeaketaren kalitatea etengabe hobetzeko konpromisoaren erakusgarri eta bere jardueraren arlo guztietan jardun bikaina bilatzeko.

Merkatura eta bezeroengana hurbiltzeko, publizitate eta komunikazio etikoa erabiltzen da mezuetan eta eskaintza komertzial argi eta zintzoen aurkezpenean, eskaintzen diren produktu eta zerbitzuei buruzko zalantzarik sortu gabe, eta honako hauek ere sartzen dira:

- Prezioa eta ordaintzeko eta entregatzeko baldintzak barne hartzen dituen kontratua
- Bermea eta saldu osteko zerbitzua
- Harreman komertzial ona izateko komunikazio-bide argiak, kexak eta erreklamazioak barne

6.2 HORNITZAILEAK

Hornitzaileak beharrezko aliatuak dira, Fagor Arrasate Taldeari aukera ematen diotenak bezeroei produktu eta zerbitzu on bat eskaintzeko. Bezeroen kasuan bezala, harreman egonkorak eta epe luzekoak bilatzen dira haiekin, elkarrekiko errespetuan eta portaera etikoan oinarrituta.

Fagor Arrasate Taldeak kalitatea, prezioa, zerbitzua eta ordainketa-baldintzak ebaluatzen dizkie hornitzaileei, eta bi aldeentzat onuragarriak izango diren ekintza-planak adosten ditu haiekin.

	GESTIO SISTEMAKO ESKULIBURUA	MSG 2 Eranskina
JOKABIDE KODEA		Ed.: 1 5/21

Fagor Arrasate Taldeak bere hornitzaileek giza eskubideak, langile guztien eskubideak, haurren esplotaziorik eza, lan ez-behartua, osasuna eta laneko segurtasuna babestea eta ingurumen-kudeaketa jasagarria beteko dituztela bermatuko du.

6.3 ADMINISTRAZIO PUBLIKOAK

Fagor Arrasate Taldeak leialtasun, elkarrekiko konfiantza, gardentasun, fede on eta lankidetzaren harremanak izaten ditu lan egiten duen lekuko administrazio guztiekin, bere betebeharrak fiskalak betez.

Fagor Arrasate Taldeak lege eta araudi aplikagarri guztiak betetzeko konpromisoa hartu du.

6.4 GIZARTEA

Fagor Arrasate Taldeak bere gain hartu ditu Mondragon Kooperatiba Taldearen printzipioak eta balioak, eta konpromiso hauek hartu ditu:

- aberastasunaren banaketa solidarioa
- gizartearen eraldatzeko nahia, gizarte libreagoa, bidezkoagoa eta solidarioagoa lortzeko
- Gizarte-ekonomiaren esparruan demokrazia ekonomikoaren alde lan egiten duten guztiekin lan egitea, Nazioarteko Kooperatibismoari dagozkion bake-, justizia- eta garapen-helburuak bere eginez.
- Behar adina giza baliabide eta baliabide ekonomiko dedikatzea hezkuntza kooperatiboan, profesionalean eta gazteriaren hezkuntzan.

6.5 LEHIAKIDEA

Fagor Arrasate Taldearen ustez, legea errespetatuz eta etikoki egindako lehiak, erakundeak eta ekonomia hobetzen laguntzen du.

Fagor Arrasate Taldeak legez eta leialtasunez lehiatzeko konpromisoa hartzen du, bere eskumenari edo hirugarrenei buruzko legez kontrako edo errespeturik gabeko publizitatekin egin gabe.

Fagor Arrasate Taldeak konpromisoa hartzen du bere eskumenari buruzko informazioa legalki lortzeko.

7.- EGITEA ETA BALIDATZEA

Portaera kodea egin eta eguneratzea Fagor Arrasate Taldeko Giza Baliabideetako arduradunaren egitekoa izango da.

Kontseilu Errektoreak (gobernu organoa) balidatuko du Portaera Batzordea.